

ONDERZOEKSPROGRAMMERING 2024

1 inleiding

Op 26 september vindt er een sessie met de raad plaats over de onderzoeksprogrammering 2024 van de Rekenkamer Rotterdam. Doel van de sessie is input van raadsleden te verzamelen over onderwerpen die op de shortlist staan. Deze informatie zal de rekenkamer gebruiken om tot een definitieve keuze van thema's te komen. In dit memo is ter informatie de shortlist opgenomen en is het proces rond de programmering toegelicht. In de bijeenkomst vindt verdere toelichting plaats.

2 proces onderzoeksprogrammering

Ieder jaar stelt de Rekenkamer Rotterdam een onderzoeksprogramma op waarin de nieuw te starten onderzoeken zijn opgenomen. De selectie van de thema's komt sinds 2023 tot stand via een nieuwe werkwijze. Het doel van deze nieuwe aanpak is te komen tot een realistische jaaragenda via een transparant selectieproces met een goede balans tussen de inbreng van raadsleden, burgers en medewerkers van de rekenkamer.

Het proces ziet er in het kort als volgt uit:

- 1 Verzamelen input voor onderwerpen bij raadsleden, via een interne pitchsessie en via binnengekomen suggesties van burgers.
- 2 Opstellen van een groslijst met alle suggesties.
- 3 Terugbrengen tot een shortlist aan de hand van een korte toets met behulp van de selectiecriteria.
- 4 Bespreken shortlist in sessie met de raad in september. Per onderwerp wordt input gevraagd om de informatiebehoefte rond dit thema scherp te krijgen ten behoeve van het bepalen van de precieze invalshoek.
- 5 Uitvoeren beknopte selectietoetsen. In oktober voert de rekenkamer een selectietoets uit voor alle onderwerpen op de shortlist.
- 6 Vaststellen onderzoeksprogrammering op basis van selectietoetsen door de directeur.
- 7 Toezending onderzoeksprogrammering aan de raad in november.

De actuele stand van zaken is dat de eerste drie stappen van het proces zijn doorlopen. De notitie dient ter voorbereiding op de vierde stap: de bespreking van de shortlist met de raad. Deze sessie heeft tot doel per onderwerp te verdiepen wat de kennisbehoefte is en met welke insteek de raad het meest geholpen is. De uiteindelijke selectie wordt vervolgens door de rekenkamer bepaald.

3 input en groslijst

De rekenkamer heeft in mei 2023 een interne pitchsessie gehouden en voor de zomer raadsleden uitgenodigd onderwerpen aan te dragen via een digitaal invulformulier. Verder komen er gedurende het jaar suggesties binnen van burgers. Naast deze reguliere kanalen wordt de rekenkamer incidenteel benaderd (bijvoorbeeld door andere gemeentelijke rekenkamers) om samen te werken bij een onderzoek. Via deze kanalen zijn er voor 2024 in totaal 38 onderwerpen aangedragen:

- 15 zijn aangedragen door raadsleden;
- 16 door medewerkers van het bureau van de rekenkamer;
- 6 door burgers;

- 1 via het netwerk van de rekenkamer.

De 38 genoemde onderwerpen zijn in onderstaande tabel gepresenteerd. Sommige suggesties overlappen inhoudelijk. Iedere suggestie is echter apart vermeld.

tabel 3: suggesties thema's onderzoek

Aanbesteding/ tenderproces gemeente	Geluidshinder	Rotterdamse aanpak statushouders
Afhandeling Woo-verzoeken	Huiselijk geweld	Rotterdamse nachtcultuur
Alcohol- en drugsbeleid	Integriteit	Sport in de buitenruimte
Ambulancedienst RR (onderdeel VRR)	Jeugdcriminaliteit en preventie	Sportbeleid Rotterdam
Armoede & schulden	Klimaataanpak	Staat van de Rotterdamse verenigingen
Arrangementenmodel Wmo	Klimaatbeleid	Economische steunmaatregelen coronaperiode
Beleid arbeidsgehandicapten	Lerarentekort in het onderwijs	Toezicht en handhaving openbare ruimte
Borging (informele) initiatieven welzijn	Maatschappelijk vastgoed	Treasury
Burgerparticipatie	Mentale staat van de stad	Uitvoering van de dienstverlening
Doelmatigheid armoede subsidies	Milieu-informatie bestemmingsplannen	Vervangingsinvesteringen
Effectieve lokale democratie	Onderminning (opvolgingsonderzoek)	Wijk aan zet
Energietransitie	Onderwijshuisvesting	Zorg & Welzijn
Ecologische voetafdruk algoritmen en digitale systemen gemeente	Riolering (vervolgonderzoek)	

4 shortlist

De onderwerpen zijn door de interne werkgroep onderzoeksprogrammering beoordeeld aan de hand van een korte toets met behulp van onderstaande selectiecriteria:

- substantiële rol gemeente op onderwerp;
- toegevoegde waarde onderzoek specifiek door rekenkamer;
- groot maatschappelijk of financieel belang;
- timing: nu goed moment voor onderzoek;
- voldoende variatie in thema's en clusters;
- een evenwicht tussen meer bestuurlijke/financiële thema's, fysieke omgevingsthema's en sociaal-economische thema's.

De onderwerpen in de onderstaande tabel zijn geselecteerd voor de shortlist. De lijst is in willekeurige volgorde opgenomen.

tabel 2: shortlist

thema

Rotterdamse aanpak statushouders
Sportbeleid Rotterdam (inclusief staat van verenigingen en buitensport)
Klimaataanpak
Geweld achter de voordeur
Economische steunmaatregelen coronaperiode
Arrangementenmodel Wmo

De in de tabel opgenomen thema's wil de rekenkamer bespreken tijdens de sessie met de raad op 26 september. Per onderwerp wordt input gevraagd om de informatiebehoefte rond dit thema scherp te krijgen en om de precieze invalshoek te bepalen. De rekenkamer wil graag weten:

- aan welke insteek of afbakening behoefte is;
- of er specifieke vragen leven.

opvolgingsonderzoek

De rekenkamer is voornemens jaarlijks één opvolgingsonderzoek uit te voeren. De rekenkamer heeft in onderstaande tabel de opties opgenomen die op basis van timing en aansluiting op gegeven suggesties voor onderzoek het meest voor de hand liggen.

tabel 3: opties voor opvolgingsonderzoek

thema

rapport

Schuldhelpverlening	Hulp buiten bereik (2017)
Wijkteams	Het komt niet in de buurt (2018)
Jeugdwerkloosheid	Werk aan de winkel (2019)
Social return	Een opdracht voor de stad (2020)
Onderwijshuisvesting	Gefundeerd bouwen (2020)

De rekenkamer wil tijdens de sessie op 26 september verkennen welk thema aansluit op de actuele kennisbehoefte van de raad.

5 hoe verder na de bijeenkomst?

Om tot een definitieve keuze te komen voert de rekenkamer selectietoetsen uit voor alle onderwerpen op de shortlist. De eerder genoemde selectiecriteria en de input van de raad over de gewenste invalshoek zijn daarvoor de basis. In de selectietoets wordt geconcludeerd of het onderwerp geschikt is voor onderzoek in 2024.

In 2024 is inclusief het opvolgingsonderzoek ruimte voor vier tot vijf nieuw op te starten onderzoeken.¹ Op basis van de uitkomsten van de selectietoetsen worden deze onderwerpen door de directeur van de rekenkamer vastgesteld.

In november zal de rekenkamer de onderzoeksprogrammering 2024 aan de raad toezenden.

¹ Naast de al gestarte onderzoeken die ook in 2024 worden uitgevoerd. Zie bijlage voor lopende onderzoeken in 2024.

Bijlage

tabel 4: overzicht te publiceren en lopend onderzoek in 2024

thema	verwachte publicatie
Vervolgonderzoek algoritmes	eerste kwartaal 2024
Groenbeleid	eerste kwartaal 2024
Collegetargets	continu
Verkeersveiligheid	derde kwartaal 2024
Toegankelijkheid in beleid en in uitvoering dienstverlening	medio 2024
GR Jeugdhulp Rijnmond	eerste kwartaal 2025
Regeling risicovolle projecten	derde kwartaal 2024

Verder worden in 2023 nog het opvolgingsonderzoek daklozenopvang (oktober 2023) en het onderzoek naar integriteit (november 2023) gepubliceerd.